

Jeg tror ikke, at det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, har Ret i, at det vil udvikle sig saaledes, at de Domstole, for hvilke Domsforhandlingerne foregaa, som Regel eller som fast Praksis ville kræve Vidnerne frem. Jeg tror, det er noget, der vil give sig af sig selv, at dette vil blive en stor Sjældenhed, og at det kun vil blive anvendt i de Tilfælde, hvor Dommeren selv føler, at her er et Undtagelses-tilfælde, her er et Tilfælde, hvor man ved den oplæste Vidneforklaring ikke faar et bestemt Indtryk af, hvad Vidnet egentlig mener, men at man maa ønske at faa Vidnet frem, for at der kan blive rettet yderligere Spørgsmaal til det.

Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) og det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer) angrebe Forslagets Bestemmelse om, at Regeringens Ret til vedblivende at nedsætte Kommissioner var bibeholdt. I det Forslag, som blev vedtaget her i Folketinget fra først af og vistnok for øvrigt ogsaa i den sidste Kommissions Forslag, var denne Regeringens Ret opgivet. Jeg tiltraadte det den Gang, men jeg skammer mig ikke ved at sige, at jeg er bleven klogere siden. Der er mange Folk, der synes, at naar man en Gang har haft en bestemt Opfattelse af et eller andet Punkt, er det en stor Skam, naar man i Tidens Løb vil forandre den. (*Alfred Christensen: Hør!*) Ja, det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds er maaske saaledes? (*Alfred Christensen: Ja!*) Jeg er ikke saaledes. (*Alfred Christensen: Jeg er saadan!*) Det gør mig ondt for det ærede Medlem. (*Alfred Christensen: Jeg er ogsaa en af de faa!*) Det er godt, at der kun er saa faa. Jeg mener, at naar man i Tidens Løb om et saadant enkelt Spørgsmaal faar den Opfattelse, at den Mening, som man har næret fra først af, hvor man kun har haft Lejlighed til at se paa Sagen fra een Side, ikke har været rigtig, saa maa man helst vedkende sig, at man er kommen til en anden Opfattelse, og i den Tid, jeg har beklædt mit nuværende Embede, har jeg haft mange Lejligheder til at se, at saadanne Kommissioner ikke alene ere nyttige, men ogsaa kunne være nødvendige. Det er ogsaa underligt at høre Angrebene paa disse Kommissioner samtidig med, at der baade ved den ene og ved den anden Lejlighed, snart fra den ene Side og snart fra den anden Side, kommer Raab og Krav til Justitsministeriet om at nedsætte saadanne Kommissioner. Jeg har ofte bøjet mig for disse Krav; jeg har

ogsaa stundom af egen Drift nedsat saadanne Kommissioner, men de Tilfælde, hvor de have været krævet, men hvor jeg ikke har ment at burde opfylde Kravene, have været langt talrigere end de Tilfælde, hvor det er sket. Og hvorfor nedsættes saadanne Kommissioner? Ja, dels selvfølgelig i saadanne Tilfælde, hvor det kan antages, at den paagældende lokale Dommer ikke er i Stand til enten med behørig Upartiskhed, fordi han selv kan staa i et Forhold til de Folk, som ere interesserede i Sagen, at lede Undersøgelsen, eller hvor det har vist sig, at han ikke har været i Stand til at faa noget ud af Undersøgelsen. Jeg har haft Tilfælde af begge Arter. Men dernæst i de Tilfælde, hvor det drejer sig om en Sag, hvor der skal afhøres Vidner og andre fra en Række forskellige Jurisdiktioner, og hvor det gaar hurtigere og nemmere, naar der er en saadan rejsende Domstol, der kan begive sig til de forskellige Steder og optage Vidneforhørene.

Nu maa det erindres, at efter det foreliggende Forslag — for øvrigt paa dette Punkt i det væsentlige ogsaa efter Kommissionsforslaget — blive Underdommerne i det væsentlige de samme som dem, der virke nu, saa at de Grunde, der i Aarenes Løb have kunnet lede til Nedsættelse af Kommissioner og til stærke Krav fra Befolkningens Side om Nedsættelse af Kommissioner, ville vedblive at være de samme. Jeg har intet Ansvar for det Udtryk, der findes vistnok i § 21 i Lovforslaget: „indtil videre“, thi i mit Lovforslag fandtes dette Udtryk ikke, men jeg har heller ikke noget imod, at dette Udtryk staar der, idet jeg ser saaledes paa det, at dette Udtryk betyder, at naar den Tid skulde komme, hvor alle Underdommerembeder ere saaledes beklædte, at Kommissioner vise sig at være overflødige, saa vil man kunne ophæve den Bestemmelse.

Det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer) frygtede for, at Lovforslaget skulde medføre eller i hvert Fald kunde medføre, at Procedurer, der vare bestemte til at skulle være mundtlige, i Virkeligheden bleve skriftlige. Jeg kan ikke se, hvorledes dette skulde være muligt, for saa vidt de paagældende Dommere ville overholde Loven. Og hvis der skulde være nogen Underdommer, der i den Henseende ikke vilde overholde Loven, nærer jeg ingen Tvivl om, at de højere Instanser meget hurtigt vilde belære ham om Nødvendigheden deraf.

Det samme ærede Medlem holdt meget